

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

тел. (044) 254-43-93, факс 254-56-73

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення № _____ від _____ 2017 р.

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект наказу Міністерства соціальної політики України «Про затвердження Правил охорони праці у сільськогосподарському виробництві» (далі – проект наказу), а також документи, що додаються до проекту наказу, надіслані Державною службою України з питань праці листом від 06.10.2017 № 9960/1/5.4-ДП-17.

За результатами проведеного аналізу проекту наказу та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон)

встановлено:

проект наказу розроблено, як зазначено в аналізі регуляторного впливу доданого до нього (далі - АРВ), з метою врегулювання відносин у сфері охорони праці у сільськогосподарському виробництві та актуалізації чинних нормативно-правових актів в галузі охорони праці в сільськогосподарському виробництві у відповідність із сучасними досягненнями науки та техніки, забезпечення зниження рівня травматизму і професійних захворювань працівників.

Однак, проект наказу не може бути погоджений з огляду на нижчезазначене.

Так, відповідно статті 39 Закону, державні міжгалузеві та галузеві нормативні акти про охорону праці розробляються, приймаються та переглядаються у порядку, встановленому Законом України «Про охорону праці», що регулює відносини у сфері охорони праці.

Відповідно вимог статті 13 Закону України «Про охорону праці» роботодавець розробляє і затверджує положення, інструкції, інші акти з охорони праці, що діють у межах підприємства (далі - акти підприємства), та встановлюють правила виконання робіт і поведінки працівників на території підприємства, у виробничих приміщеннях, на будівельних майданчиках, робочих місцях відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці.

На виконання Закону України «Про охорону праці» наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 № 9 (у редакції наказу Міністерства соціальної політики України від 30.03.2017 № 526 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 квітня 1998 р. за № 226/2666) затверджено Положення про розробку інструкцій з охорони праці, яке встановлює вимоги до змісту, побудови і викладення інструкцій з охорони праці, що діють в межах підприємства, установи, організації та поширюються на всіх юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю.

У розділі III Положення про розробку інструкцій з охорони праці передбачені наступні вимоги щодо тексту:

- текст має бути стислим, зрозумілим, конкретним (без можливості різного тлумачення);
- у тексті не повинно бути посилань на нормативно-правові акти, вимоги яких враховуються при розробленні інструкції (за необхідності такі вимоги відтворюються дослівно);
- не потрібно застосовувати слова «категорично», «особливо», «обов'язково», «суворо» тощо, оскільки всі вимоги інструкції є однаково обов'язковими;
- якщо безпека роботи обумовлена певними нормами (величини відстаней, напруги тощо), вони мають бути наведені в інструкції.

Проект наказу не є доступним та однозначним для впровадження та виконання з наступних причин.

1. У розділі II «Загальні вимоги» та III «Вимоги щодо безпеки до виробничого обладнання та організації робочих місць» і далі по тексту чисельні посилання на міжгалузеві та галузеві нормативно-правові акти, ДСТУ, ГОСТ, Державні санітарні норми, Технічні регламенти. Їх вимоги до сільськогосподарських виробництв не відтворені конкретно і дослівно.

2. У розділі V «Вимоги щодо безпеки під час одержання продукції рослинництва» глава 9 п. 5 та п.8, глава 10 п.10, п.14, п.18 і далі по тексту застосовані не конкретні вимоги подібно «використовувати відповідні ЗІЗ», «без застосування відповідних ЗІЗ», «із застосуванням відповідних ЗІЗ», «застосовувати спеціальне обладнання».

3. У розділі V глава 10 п.18 та розділі VI глава 3 п.6 глави 4 п.1 і далі по тексту застосовані норми «з габаритами, що забезпечують безпечне проведення робіт», «міцні мотузки», «швидкість руху повинна забезпечувати безпеку людей і тварин», якими безпека робіт обумовлюється певними величинами (величиною габариту, величиною міцності мотузки, швидкістю руху) та які не наведені у проекті наказу.

Виходячи зі змісту проекту наказу роботодавцю необхідно застосувати ці величини норм, при тому що нормативно-правовий акт їх вимагає але не визначає.

Отже, викладення положень проекту наказу здійснено у спосіб, який не є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати та виконувати його вимоги.

З урахуванням вищезазначених зауважень, проект наказу потребує доопрацювання.

Крім того, наданий розробником АРВ до проекту наказу не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, (далі – Методика).

Відповідно до пункту 4 Методики при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, зазначаються:

причини виникнення проблеми;

обґрунтування неможливості її розв'язання за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів;

суб'єкти, на яких проблема справляє негативний вплив.

Разом з цим, у розділі I АРВ «Визначення проблеми» проблему визначено на досить формальному рівні. Не обґрунтовано наявність проблеми, її масштаб та важливість.

Так, в вищезазначеному розділі АРВ не наведено жодного прикладу технологічного процесу, обставини та умови праці, що не відповідають сучасним вимогам щодо створення безпечних і не шкідливих умов праці.

Також не доведено необхідність скасування діючих нормативно-правових актів. Не доведено необхідність розроблення нових та доцільність об'єднання їх в єдиний нормативно-правовий акт. Не вказано яким чином це сприятиме вирішенню проблеми.

Зазначене, в свою чергу, не відповідає вимогам статті 4 Закону про регуляторну політику, зокрема принципу доцільності, оскільки розробником не обґрунтовано на скільки запропонований метод державного регулювання буде ефективним для вирішення вказаної проблеми.

У розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

На порушення вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником не визначені заходи, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, а саме, вид даних (статистичних, наукових досліджень або опитувань), які використовуватимуться для такого відстеження, та групи осіб, що відбиратимуться для участі у відповідному опитуванні.

Порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

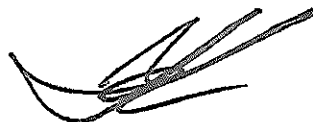
Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту наказу та АРВ, встановлено, що проект розроблено без урахування вимог Закону, а саме без дотримання принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 цього Закону, зокрема принципів ефективності та доцільності, а також не дотриманням вимог статті 5 в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти, та в частині викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта. А також без дотримання вимог статті 8 Закону у частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи викладене, керуючись частиною п'ятою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства соціальної політики України «Про затвердження Правил охорони праці у сільськогосподарському виробництві»

Голова Державної регуляторної служби України

Ксенія Ляпіна